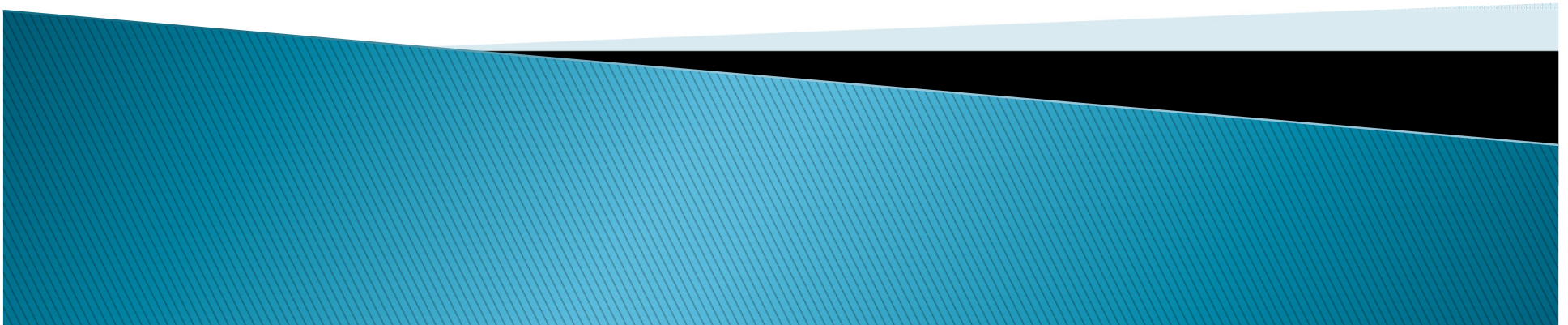

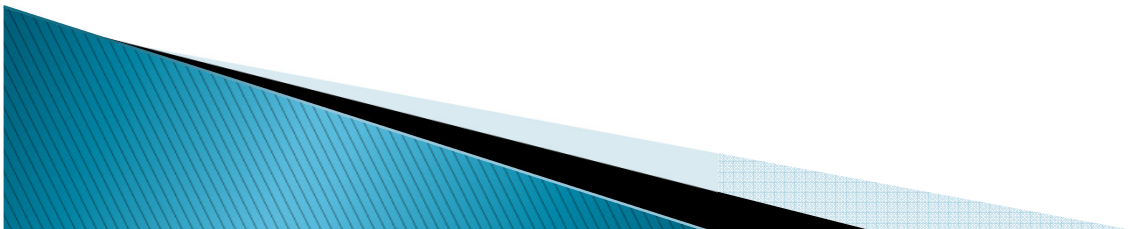
Välityömarkkinat: työn ja työttömyyden välissä

Mahdollisuus työttömälle päästä osalliseksi
työstä vai uusi eriarvoistumisen riski?

Työtä ja sosiaalityötä

- ▶ Välityömarkkinoiden idea on tarjota työskentelymahdollisuuksia ihmisille, joiden syystä tai toisesta on vaikea päästä avoimille työmarkkinoille. Rakennetyöttömyyden purku on pysyvää työtä.
 - Aktiivinen sosiaalipolitiikka, jossa esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan avulla ja sosiaalihuoltolain mukaisella työtoiminnalla pyritään pitämään yllä ihmisen toimintakykyä ja parantamaan elämänhallintaa.
 - Aktiivinen työvoimapolitiikka, jonka avulla työttömälle ihmiselle tarjotaan hänen osaamistaan ja työmarkkina-asemaansa parantavia toimia sekä pyritään edistämään pääsyä avoimille työmarkkinoille.

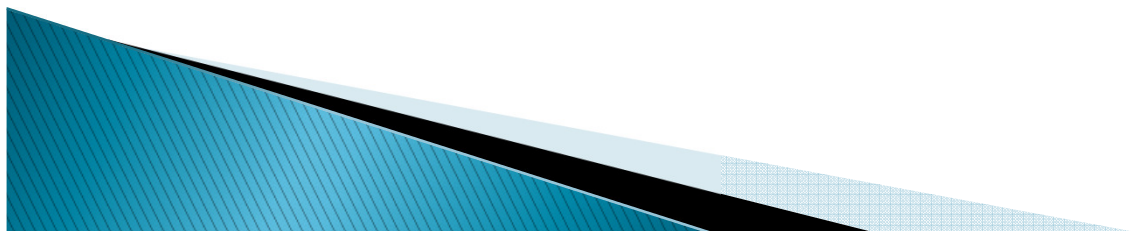
Vaikeasti työllistyvä on kuin kirosana

- ▶ Haasteena on puhua työllistymistä vaikeuttavista asioista ilman, että stereotypisoi ja vaikeuttaa työllistymistä.
- ▶ Onko ongelmana yksilö, jota voidaan auttaa palveluilla vai onko ongelmana työelämä ja sen muutos?
- ▶ Pitää puhua olemassa olevasta työ kyvystä, ei vain sen puutteesta.

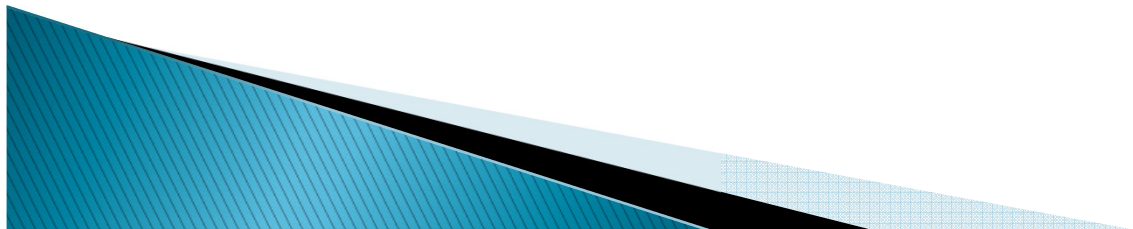
Työ muuttuu, vaatimukset moninaistuvat

- ▶ Digitaalisen lukutaidon tarve
- ▶ Tiedon hallita ja verkostoyhteistyö
- ▶ Moniosaajuuden vaade
- ▶ Asiakastyö ja itsensä myyminen
- ▶ Yksinäisyys ja itsensä johtaminen
- ▶ Työajan pirstaloituminen
- ▶ Työ feminiinistyminen
- ▶ Hyvän tyypin taakka

Vuonna 2010 päättyi 50 000 pitkäaikaistyöttömyyttä

▶ Hankki itse työpaikan	13%
▶ Sai työtä työnvälityksen kautta	3%
▶ Palkkatuella tai muulla	12%
▶ Työvoimapolitiittisessa koulutuksessa	12%
▶ Muussa koulutuksessa	2%
▶ Eläkkeellä tai pois työyövoimasta	26%
▶ Ei tietoa	24%

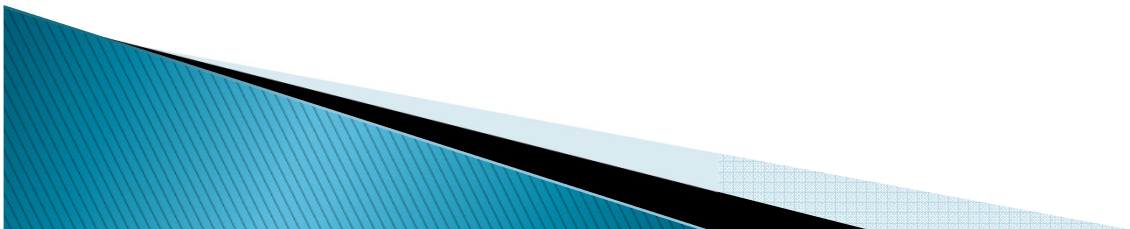
Työttömyys pitkittyy, työnvälitys heikkenee

(TEM analyysija 28/2010)

4 viikkoa 38 % osoituksista, 20% työttömistä

8 viikkoa 50% osoituksista, 36% työttömistä

yli vuoden 5% osoituksista, 22% työttömistä

Työllistymistä vaikeuttavat syyt

(aiempi tutkimus 72.000 asiakkaasta)

▶ Vajaakuntoisuus	23%
▶ Päihdeongelma	16%
▶ Mielenterveysongelmat	12%
▶ Motivaation puute	10%

Nyt tehdyn kyselyn mukaan

34 % on mahdollisuus työllistyä avoimille työmarkkinoille.

56 % asiakkaista ei kykene palkkatyöhön avoimilla markkinoilla

Lähes viidennes ei kykene palkkatyöhön välityömarkkinoilla.

500 päiväisistä palkkatuetussa työssä 12 510

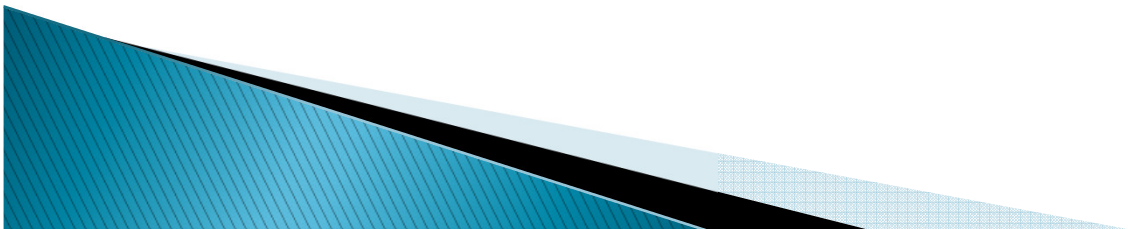
▶ Yrityksiin sijoittui	2 758
▶ Kuntiin ja kuntayhtymiin	3 600
▶ Muihin yksityisen sektorin yhteisöihin	6 063

Yrityksiin työllistyneistä noin 10 prosenttia on sosiaalisten yritysten rekistereihin merkityssä yrityksessä. Lisäksi suuri osa yrityksistä on syntynyt työllisyshankkeista, jotka ovat eriyttäneet osan toiminnastaan yhtiömuotoon.

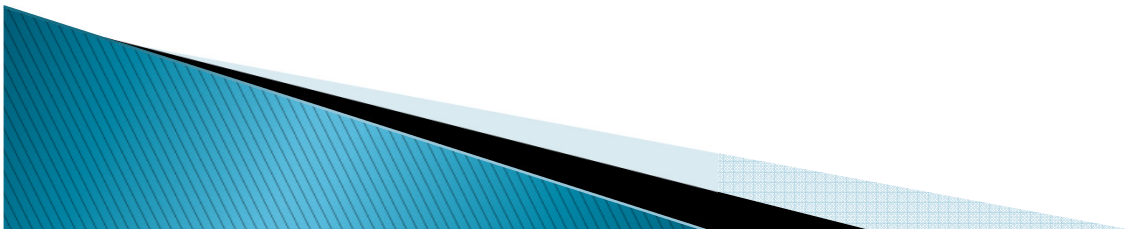
Yhdistysten vahvuus on ehjätä ihmisiä

- ▶ Vertaistukea ja kokemusasiantuntijuutta
- ▶ Sosiaalista yhteisyyttä ja osallistamista
- ▶ Arvostusta ja aikaa
- ▶ Välittämistä
- ▶ ...

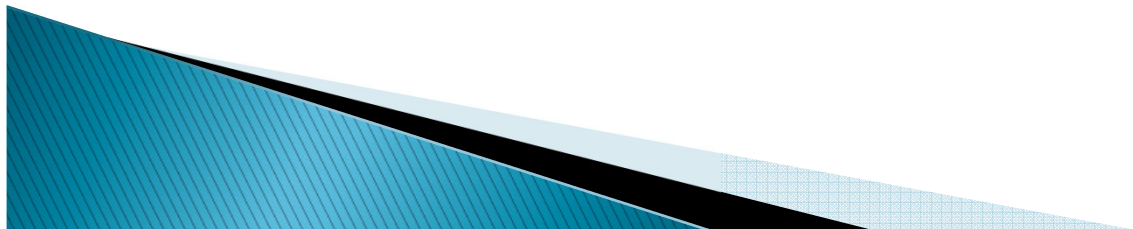
Yhdistysten heikkous pirstaleisuus

- ▶ Projekti- ja pisararahoitusta
- ▶ Työtön työllistää työtöntä
- ▶ Yhteys elinkeinoelämään ja yrityksiin ohutta
- ▶ Ei palkanmaksukykyä
- ▶ Tuettuja pätkiä

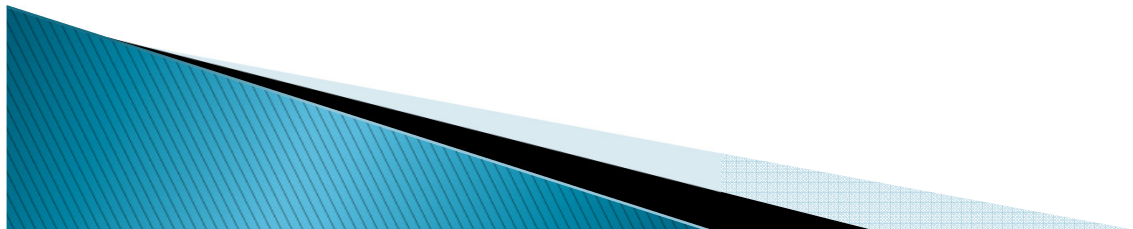
Raha yksin ei ratkaise

- ▶ Motivaatio: yhdistyksissä on turvallisempaa kuin yrityksissä
- ▶ Hyödyllisyys: tukiviiveet ja yhteensovitukset, velat, palkkataso
- ▶ Kannustavuus: sosiaaliset ja hyvinvointihyödyt

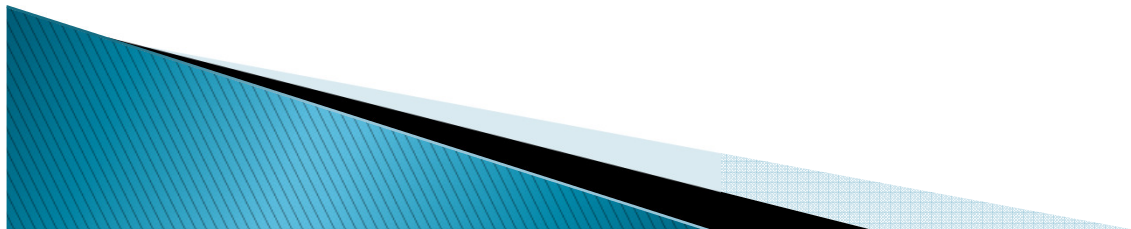
Miten lisätä työtä välityömarkkinoilla?

- ▶ Yrityksissä on paljon satunnaisen työvoiman tarvetta, johon edelleen sijoittamalla voisi löytyä työvoimaa välityömarkkinoilta
- ▶ Hyvinvointia lisäävää työtä on loputon määrä markkinoiden tarjonnan ulkopuolella; pienimuotoista kotiapua, kaupassakäyntiä, lehtienharavointia, lumenluontia...
- ▶ Julkista työtä uudelleen organisoimalla välityömarkkinat voisivat hoitaa osan työstä.
- ▶ Lisäämällä tuetun työn volyymia.

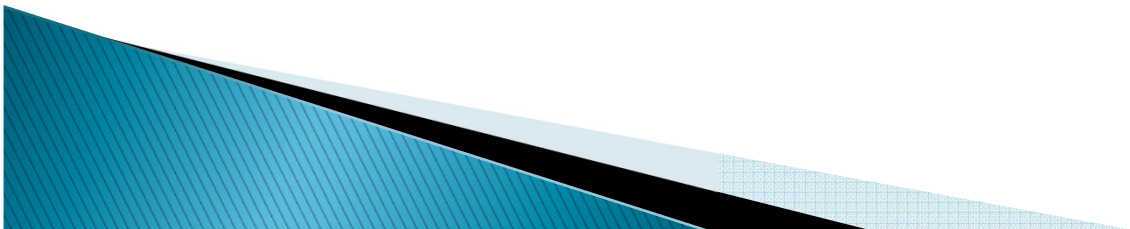
Miten lisätä siirtymiä avoimille työmarkkinoille

- ▶ Rakennetaan työssäkäyntialueittain oma välityömarkkinastrategia ja verkosto. Järjestetään tilaisuuksia, joissa työhönottajat ja työttömät kohtaavat. Koordinoidaan yritysten kanssa yhdessä mahdollisia alihankintatöitä.
- ▶ Vahvistetaan välityömarkkinoilla olevien työnvälitystä.
- ▶ Markkinoidaan yrityksille työvoimapalveluja ja -tukia.
- ▶ Vahvistetaan työpankkien ja työpoolien roolia.
- ▶ Luodaan työssäkäyntialueen mukainen sähköinen portaali, joka esittelee välityömarkkinoiden työtä, palveluja ja työvoimaa.
- ▶ Kerätään yhdeksi julkaisuksi välityömarkkinatoimijoiden ja yritysyhteistyön hyvät käytännöt.

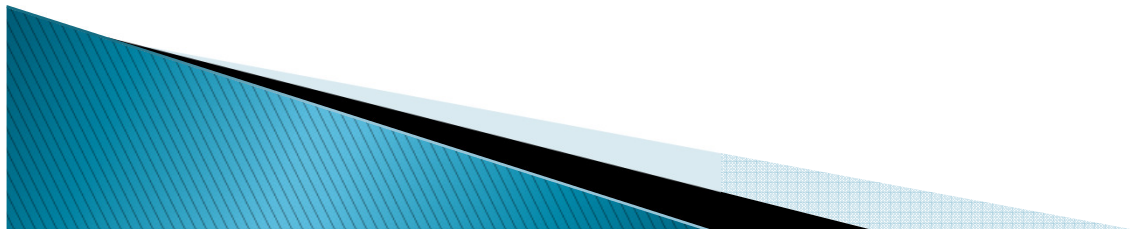
Miten purkaa työllistämisen esteitä yhdistysten ja luoda pysyvää työtä

- ▶ Helpottamalla yhdistysten mahdollisuutta hankkia omarahoitusta.
- ▶ Lisäämällä julkisia hankintoja välityömarkkinoilta.
- ▶ Nopeuttamalla tukipäätöksiä.
- ▶ Säättämällä pysyvä palkkatuki.

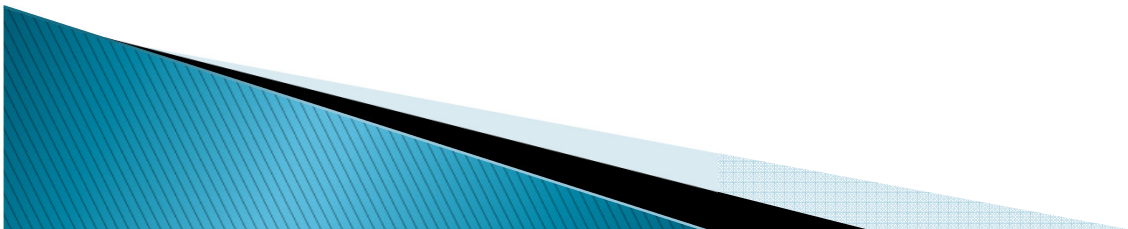
Palkkatuen yhdenmukaistaminen koko maassa

- ▶ Tarvitaan vahvempaa ohjausta ja koulutusta tukipolitiikan muuttuessa.
- ▶ Lisäbudjetit tekevät TE-toimistojen työn suunnittelun hankalaksi.
- ▶ Pitää saada näkyväksi ELY-keskusten ja TE-toimistojen omat lämpriorisoinnit tukipäätöksille.
- ▶ Siirtymäpolitiikan ja muun työelämävalmiuksia edistävän toiminnan eriyttäminen.

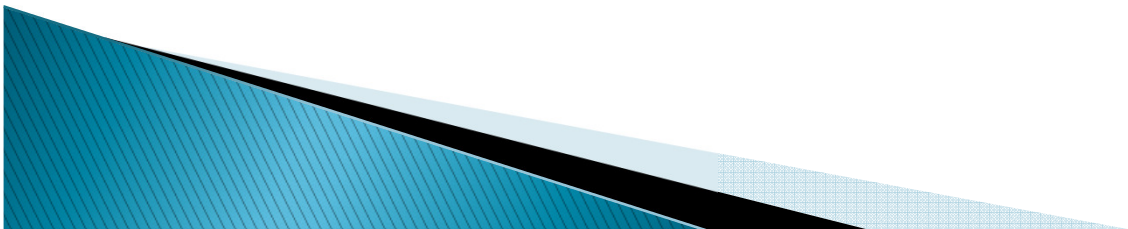
EU-tason linjauksista ja ennakkoinnista

- ▶ Eu:ssa edistetään yhteiskunnallisten yritysten kasvua ja kehitystä.
- ▶ Unionin avaintoiminnot:
 - rahoituksen parantaminen
 - näkyvyyden lisääminen
 - yksinkertaisemman säätely-ympäristön luominen.
- ▶ SGEI-reformi lisää mahdollisuuksia välityömarkkinoille.
- ▶ Rakennerahastoihin tukea yhteiskunnallisille yrityksille.
- ▶ Hankintadirektiivi uudistuu.

Liikennevalot elämänhallintaan ja työhön

- ▶ Segmentoidaan toimijat siirtymätyötä tarjoaviin ja muita työllistymispalveluita tarjoaviin.
- ▶ Asetetaan tulostavoitteet palvelu- tai tukipäätöksen mukaisesti.
- ▶ Luodaan vanhustenhoivasta tuttu ”RAVA”-indeksi, joka mittaa työkykyä ja ohjaa asiakkaan hänelle sopivaan palveluun.
- ▶ Hyödynnetään indeksiä palveluja hankittaessa ja palkkatukipäätöksiä tehtäessä.
- ▶ Luodaan vaikuttavuuden seuranta- ja/tai arviointijärjestelmä elämänhallinnan ja yleisten työelämävalmiuksien paranemiselle.

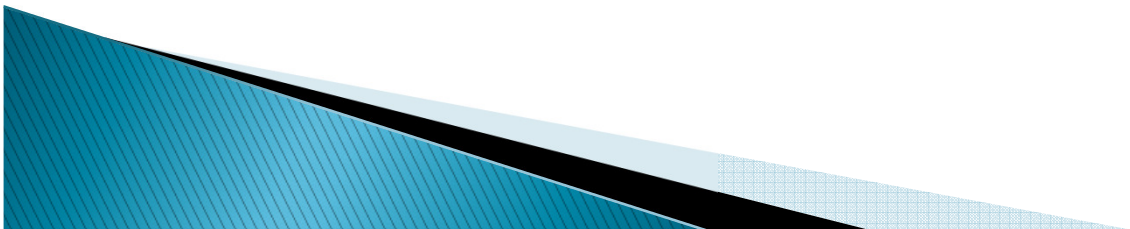
Suuruuden ja itsenäisyyden ekonomia

- ▶ Säädetään laki valtakunnallisesta työvoiman palvelukeskusverkostosta ja kunnallistetaan palvelukeskukset.
- ▶ Siirretään palvelukeskuksille ja kunnille kokonaisvastuu sosiaalipoliittisen työvoimapolitiikan järjestämisestä.
- ▶ Organisoidaan alueelliset hankkeet, jossa kartoitetaan julkiset palvelut, joita voidaan täydentää välityömarkkinoiden avulla.
- ▶ Ositetaan osa työstä välityömarkkinoille.
- ▶ Tehdään työn uudelleen organisointi järjestelmällisesti ja työntekijäjärjestöjen kanssa neuvotellen.

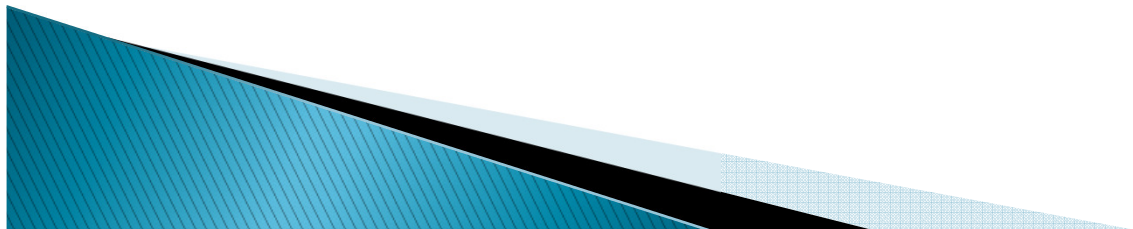
Työttömän myyntimies

- ▶ Vahvistetaan välityömarkkinoilla olevien työnvälitystä ja luodaan tulospalkkioon perustuva järjestelmä.
- ▶ Ostetaan tehostetut työnhakupalvelut yksityisiltä toimijoilta tai välityömarkkinoilta.
- ▶ Luodaan työnantajalle palvelu, jossa ”saa palauttaa, jos ei pelitä”,
- ▶ Markkinoidaan yrityksille työvoimapalveluja ja -tukia.
- ▶ Hyödynnetään Jyväskylän Töihin! –palvelun mallia suoraan yrityksiin työllistämisessä, työnantajan tukemisessa ja työnantajalle tarjottavien palveluiden kehittämisessä.
- ▶ Luodaan pitkään työttömänä olleille työnhakijoille nuorten Sanssi -kortin kaltainen työllistymisaseteli.
- ▶ Selvitetään alentaisiko pitkäaikaistyöttömän koeajan pidennys rekrytointikynnystä yrityksissä.

Palveluntarve, ei toimeentulo

- ▶ Rakennetaan pitkäkestoinen eläkkeelle saattava työllistämistuki 58-vuotiaille ja vanhemmille 500 päivää työmarkkinatukea saaneille.
- ▶ Lisätään suunnitelmallista pitkäkestoista palvelua, jopa viiden vuoden mittaisia työllisyyspolkuja.
- ▶ Perustetaan tuloloukkutyöryhmä, joka tarkastelee sosiaaliturvaa uusien työnteon muotojen näkökulmasta.
- ▶ Lisätään satunnaisten töiden tekemisen kannustavuutta rakentamalla työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatukeen 300 euron kuukausittainen suojaosuus.
- ▶ Jatketaan ELMA-mallia, jolla selvitetään työkyvyttömyyttä. Valmistellaan yli viisi vuotta työmarkkinatuella olleille yli 58-vuotiaille kertaluonteinen eläkeratkaisu.

Rahalla on väliä

- ▶ Tehdään selvitys, joka tekee näkyväksi kasvavan pitkäaikaistyöttömyyden kokonaisvaikutukset kuntataloudessa.
- ▶ Raportoidaan työmarkkinatuen kuntaosuuksiin liittyvä aktivointiosuus reaaliajassa ja lisätään kuntien osaamista kustannusten arvioimisessa. Arvioidaan samalla, onko nykyinen valtio/kuntakustannusten jako enää nykytilanteessa kannustava.
- ▶ Siirrytään pirstaleisesta hankerahoituksesta pääsääntöisesti pysyvämpiin rahoitusmalleihin.
- ▶ Siirrytään lisäbudjettivetoisesta työvoimapolitiikasta kestävämpiin ja pitkäjänteisempiin rahoituskäytäntöihin, jotta tukipolitiikka ei vaihtelee alkuvuodesta ja loppuvuodesta.
- ▶ Siirretään työllisyyshankkeiden tukipäätökset lähemmäs toimijoita ELY-keskuksista TE-toimistoihin. Huolehditaan tukipäätösten nopeasta maksatuksesta ja kehitetään sähköisiä järjestelmiä tuen hakemiseksi ja siitä raportoimiseksi.

